

ALOJZY LESZEK GZELLA

ur. 1932; Pelplin

Miejsce i czas wydarzeń	Warszawa, II wojna światowa
Słowa kluczowe	Warszawa, II wojna światowa, okupacja niemiecka, powstanie warszawskie, kapitulacja, rozbrojenie powstańców, Niemcy, wygnanie ludności cywilnej

Koniec powstania warszawskiego

Do końca powstania i jeszcze po drugim października byłem w harcówce na Wilczej i zgłosiłem chęć, że jutro przyjdę czy coś takiego i tam się też dowiedziałem: „Jutro, słuchaj, już kończy się powstanie, już jest kapitulacja jakaś.”. My wychodziliśmy z Warszawy dopiero ósmego października. Jakoś nie było w nas ducha szybkiego opuszczenia miasta. W czasie powstania było jak gdyby takie zawieszenie broni, Niemcy umożliwili ludziom opuszczenie miasta. Z naszego budynku też jacyś tam ludzie, którzy w piwnicach koczowali zdecydowali się wcześniej opuścić [Warszawę]. My [kiedy wyszliśmy, to] szliśmy w kierunku Pól Mokotowskich, tam zdarzało się, że zatrzymywali nas i przechodziła jakaś bardziej zorganizowana jak gdyby jednostka i wtedy oni byli rozbrajani. Składali broń w takie kosze, a karabiny, pamiętam, że rzucali na gromadki, jedni ze złością, inni z taką jakby delikatnością kładli, żeby ich nie zniszczyć. Też pamiętam, że któryś z tych chłopaków, właśnie z jednostek bojowych, broń, karabin złożył i odszedł, a Niemiec go zatrzymał, bo zobaczył, że kieszka jest wypełniona czymś. Odebrał mu pistolet, który miał schowany w kieszeni [i] go tak popchnął. Niemcy starali się raczej zachować taką jak gdyby normalność przejmowania jeńców, ale złość i chciwość rysowała się na twarzach zarówno jednych jak i drugich. Polacy byli dumni, ale i byli przecież wściekli, że to tak się kończy. Ci młodzi chłopcy, którzy walczyli, przecież każdy z nich miał przed oczami jeszcze mnóstwo kolegów, którzy zginęli.

Data i miejsce nagrania	2006-02-24, Lublin
Rozmawiał/a	Tomasz Czajkowski
Redakcja	Weronika Prokopczuk
Prawa	Copyright © Ośrodek "Brama Grodzka - Teatr NN"